

**UNIVERSITATEA „NICOLAE TITULESCU”
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ**

TEZĂ DE DOCTORAT

**PROCEDURA ANGAJĂRII RĂSPUNDERII
CONTRAVENȚIONALE - EVOLUȚIE, CARACTERISTICI,
PERSPECTIVE**

- REZUMAT -

Coordonator științific
prof. univ. dr. Nicolae POPA

Student-doctorand
Constantin-Claudiu ULARIU

BUCUREȘTI

2024

1

Introducere

- I. Problema supusă cercetării
- II. Scopul și obiectivele tezei de doctorat
- III. Metodologia și limitele cercetării

Titlul I. Normele contravenționale

Capitolul I. Aspecte introductive

Secțiunea I. Evoluția istorică a normelor contravenționale

Secțiunea a II-a Etapele istorice

- § 1. Epoca antică
- § 2. Evul Mediu
- § 3. Evoluția cadrului juridic pe teritoriul românesc

Secțiunea a III-a. Concluzii parțiale

Capitolul II. Tipologia conexității normative

Secțiunea I. Multivalența normativă

- § 1. Noțiune. Riscul denaturării caracteristicilor statului de drept prin ambiguitatea normativă a procedurii contravenționale
- § 2. Constituționalizarea multilateralismului normativ

Secțiunea a II-a. Concluzii parțiale

Capitolul III. Conexitatea normelor de sorginte substanțială

Secțiunea I. Legătura dintre tipologia normelor contravenționale și a celor de dreptul penal

- § 1. Criterii de distincție dintre cele două feluri de norme
 - 1.1. Elemente de distincție cantitativă
 - 1.2. Criterii de diferențiere calitativă
 - 1.3. Deosebiri de structură juridică
- § 2. Criterii de apreciere a faptei contravenționale, ca reprezentând o „acuzatie în materie penală”, în reflectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului
 - 2.1. Definirea criteriilor
 - 2.2. Prezumarea naturii juridice a contravenției ca reprezentând o „acuzatie în materie penală” și consecințele sale procedurale
 - 2.3. Riscurile juridice ale modului greșit de aplicare în procedura contravențională a criteriilor Curții Europene a Drepturilor Omului

Secțiunea a II-a. Elemente de corelare între normele contravenționale și dispozițiile administrative

§ 1. Asemănări și deosebiri între procedura contravențională și cea a contenciosului administrativ

§ 2. Unitatea de abordare juridică

Secțiunea a III-a. Conexiunea răspunderii contravenționale cu cea de drept civil

§ 1. Raportarea normelor contravenționale la principiile de drept civil

Secțiunea a IV-a. Concluzii parțiale

Capitolul IV. Interdependența normelor procedurale și izvoarele procedurii contravenționale extinse

Secțiunea I. Raportul dintre dispozițiile procedurii contravenționale și prevederile de drept procesual civil

§ 1. Natura juridică a normelor contravenționale

§ 2. Complementaritatea normelor procesual civile față de prevederile procedurii contravenționale

§ 3. Elemente de diferențiere între cele două categorii de dispoziții

§ 4. Controverse doctrinare și jurisprudențiale privind aplicabilitatea procedurii civile în plângerile contravenționale

Secțiunea a II-a. Interdependența dintre normele procedurii contravenționale și regulile de drept procesual penal

§ 1. Controverse cu privire la subsidiaritatea dispozițiilor dreptului procesual penal față de normele răspunderii contravenționale

Secțiunea a III-a. Conflictul de norme juridice. Reguli de corelare a statuărilor procedurii contravenționale cu cele de drept administrativ, penal, civil, procesual penal și procesual civil

Secțiunea a IV-a. Izvoarele extinse ale procedurii contravenționale

Secțiunea a V-a. Concluzii parțiale

Capitolul V. Temeiul de drept al procedurii contravenționale

Secțiunea I. Calitățile dispoziției contravenționale

§ 1. Accesibilitatea

§ 2. Previzibilitatea

§ 3. Predeterminarea

§ 4. Interpretarea

Secțiunea a II-a. Repere europene în analiza legii contravenționale

§ 1. Limitele de reglementare a procedurii contravenționale, reflectate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

§ 2. Corelarea dispozițiilor interne de drept contravențional cu normele dreptului Uniunii Europene

§ 3. Raportul dintre dreptul național, dreptul internațional și dreptul Uniunii Europene în materia angajării răspunderii contravenționale

Secțiunea a III-a. Concluzii parțiale

Capitolul VI. Principiile procedurii contravenționale

Secțiunea I. Corelarea procedurii contravenționale cu prevederile dreptului penal și ale dreptului procesual penal - criterii CEDO

§ 1. Noțiune și conținut

Secțiunea a II-a. Principiile de aplicare a sancțiunilor contravenționale, extrapolate din drept penal

§ 1. Concept

§ 2. Intreconectabilitate

§ 3. Enumerarea principiilor

3.1. Principiul legalității

3.2. Principiul proporționalității (individualizării sau personalizării) sancțiunilor contravenționale

3.3. Principiul non bis in idem (al singularității procesului de sancționare contravențională)

3.4. Principiul personalității (răspunderii individuale)

3.5. Principiul culpabilității (sau imputabilității)

3.6. Principiul neretroactivității legii contravenționale

3.7. Principiul egalității sancțiunilor

3.8. Sancțiunea aflictivă și moralizatoare

3.9. Sancțiunea trebuie să corespundă exigenței juridico-morale a societății

3.10. Sancțiunea trebuie să fie remisibilă și reparabilă

3.11. Sancțiunea trebuie să fie publică

§ 4. Limite ale principiilor

4.1. Principiul legalității

4.2. Principiul proporționalității

4.3. Principiul non bis in idem

4.4. Principiul personalității

4.5. Principiul culpabilității (sau imputabilității)

4.6. Principiul neretroactivității legii contravenționale

4.7. Sancțiunea trebuie să fie publică

Secțiunea a III-a. Aplicabilitatea în procedura contravențională a principiilor specifice procesului penal

Secțiunea a IV-a. Concluzii parțiale

Titlul II. Procedura contravențională extrajudiciară (necontencioasă)

Capitolul I. Procedura sesizării și constatării contravenției

Secțiunea I. Procedura sesizării contravenției. Sesizarea realizată de către persoana vătămată

§ 1. Actele cu valoare de sesizare

Secțiunea a II-a. Sesizarea efectuată de către terți

Secțiunea a III-a. Autosesizarea

Secțiunea a IV-a. Procedura constatării contravenției. Competența agenților constataatori

§ 1. Specializarea agenților constataatori

§ 2. Limitele specializării

Secțiunea a V-a. Locul central al procesului-verbal de contravenție

§ 1. Noțiunea de proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției

§ 2. Trăsăturile esențiale ale procesului-verbal de contravenție

Secțiunea a VI-a. Obiectul actului constataator - contravenția

§ 1. Noțiuni generale

§ 2. Definiția contravenției

Secțiunea a VII-a. Concluzii parțiale

Capitolul II. Procedura aplicării sancțiunilor contravenționale

Secțiunea I. Regimul sancțiunilor contravenționale

§ 1. Noțiuni generale

1.1. Natura juridică și rolul sancțiunilor contravenționale

1.2. Dreptul la nesancționare

Secțiunea a II-a. Competența de aplicare a sancțiunilor contravenționale

Secțiunea a III-a. Sancțiunile contravenționale, reguli specifice

§ 1. Sancțiunile contravenționale, între flexibilitate și gravitate

§ 2. Individualizarea crescută a regimului sancționator, prin efectivizarea sancțiunilor complementare

§ 3. Reguli specifice pentru cumularea amenzilor contravenționale

Secțiunea a IV-a. Regulile de sancționare în procedura pre-contravenționalizării

Secțiunea a V-a. Antecedentul în materie contravențională

§ 1. O evidență distinctă - cazierul contravențional

§ 2. Utilizarea datelor

§ 3. Reabilitare juridică în materie contravențională

Secțiunea a VI-a. Întocmirea procesului-verbal de contravenție

Secțiunea a VII-a. Înmânarea și comunicarea procesului-verbal de contravenție

Secțiunea a VIII-a. Concluzii parțiale

Titlul III. Procedura contravențională judiciară (contencioasă)

Capitolul I. Căile de atac în materie contravențională

Secțiunea I. Elemente de drept comparat privind optimizarea procedurii contravenționale

§ 1. Proceduri simplificate de control desfășurate în fața unei autorități administrative

§ 2. Proceduri simplificate de verificare îndeplinite de către Ministerul Public

§ 3. Proceduri simplificate de control realizate de către instanță

Secțiunea a II-a. Propuneri *de lege ferenda* privind simplificarea procedurii contravenționale judiciare în România

Secțiunea a III-a. Concluzii parțiale

Capitolul II. Plângerea contravențională

Secțiunea I. Cerințele și motivarea plângerii contravenționale

Secțiunea a II-a. Calitatea procesuală activă și pasivă în procesul contravențional

Secțiunea a III-a. Concluzii parțiale

Capitolul III. Obiectul plângerii contravenționale

Secțiunea I. Pretențiile de formează obiectul plângerii

§ 1. Motivele de excludere a naturii contravenționale a faptei, de nerăspundere și de neexecutare a sancțiunilor contravenționale - generalități

§ 2. Apărări vizând neefectivitatea actului sancționator

2.1. Motivele de excludere a naturii contravenționale a faptei

2.2. Temeiurile de eliminare a responsabilității contravenționale

2.3. Cauzele care înlătură executarea sancțiunii contravenționale

§ 3. Decontravenționalizarea

§ 4. Legea contravențională mai favorabilă

§ 5. Netemeinicia actului sancționator

Secțiunea a II-a. Concluzii parțiale

Capitolul IV. Condiții de redactare și efectele plângerii

Secțiunea I. Termenul de formulare a plângerii

Secțiunea a II-a. Instanța de judecată română, singura competentă să cenzureze procesul-verbal de contravenție

Secțiunea a III-a. Efectele depunerii plângerii contravenționale

Secțiunea a IV-a. Concluzii parțiale

Capitolul V. Procesul contravențional, o garanție limitată a drepturilor fundamentale ale omului

Secțiunea I. Introducere

§ 1. Drepturile contravenientului

§ 2. Drepturile persoanei vătămate

§ 3. Interesele statului

Secțiunea a II-a. Instrumentele apărării, un echilibru precar

§ 1. Insuficiența modurilor clasice de reprezentare

§ 2. Dovezile în litigiul contravențional

Secțiunea a III-a. Concluzii parțiale

Capitolul VI. Procedura de judecată a plângerii contravenționale

Secțiunea I. Elemente de drept comparat

Secțiunea a II-a. Limitele competențelor judecătorului român investit cu plângerea contravențională

Secțiunea a III-a. Excepția de nelegalitate; judecătorul contravențional - judecătorul fondului litigiului, precum și judecătorul legalității textului sancționator

Secțiunea a IV-a. Excepția neconvenționalității, un loc special în cadrul procedurii contravenționale

Secțiunea a V-a. Soluționarea plângerii contravenționale

Secțiunea a VI-a. Nulitatea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției

§ 1. Definiția nulității

§ 2. Funcțiile nulității

§ 3. Concepția despre nulitate în procedura contravențională

§ 4. Clasificarea nulităților în procedura contravențională – implicații

§ 5. Regimul juridic al nulității

§ 6. Efectele nulității

Secțiunea a VII-a. Căile de atac îndreptate împotriva hotărârii de fond

§ 1. Apelul

§ 2. Căile extraordinare de atac

Secțiunea a VIII-a. Concluzii parțiale

Capitolul VII. Executarea sancțiunilor contravenționale

Secțiunea I. Elemente structurale

Secțiunea a II-a. Concluzii parțiale

Concluzii și propuneri *de lege ferenda*

Secțiunea I. Concluzii generale

Secțiunea a II-a. Propuneri *de lege ferenda*

Bibliografie

1. Tema cercetării și importanța sa științifică

Procedura instituirii răspunderii contravenționale constituie una din cele mai importante structuri juridice ale dreptului românesc, nu numai din perspectiva modalității de relevare a sa, care coincide cu zorii civilizației umane, ci și prin evoluția istorică sinuoasă a acesteia, dar mai ales prin imanența și, în egală măsură, recurența sa proverbială, care îi conferă o fizionomie juridică aparte și extrem de actuală.

Data fiind dinamica fluidă a regulilor procedurii contravenționale, ce poate cunoaște inclusiv forme particulare în legislația românească, s-a impus cu atât mai multă măsură elaborarea prezentei teze, care a presupus relevarea valențelor juridice complexe ale mecanismului juridic de tragere la răspundere contravențională a celor vinovați, într-o manieră structurată și logică, astfel încât fiecare profesionist al dreptului, însă și un novice în materie, să găsească în prezenta teză un instrument de inspirație și de analiză profundă a resorturilor absconse ale instituției în discuție.

Se constată o practică abundentă în materia contravențională, nu de puține ori disonantă și necorelată, fapt ce face necesară clarificarea resorturilor interne ale procedurii contravenționale, prin relevarea elementelor componente și a modului de interpretare corectă și corelată a normelor legale în vigoare, care conferă o formă marcată de o certă prolixitate tuturor elementelor componente ale procedurii contravenționale.

Constituentele, forma și structura acestui tip de procedură sunt distincte, ingenuie și, totodată, perene în dreptul românesc, fapt care justifică provocarea de a realiza o analiză aprofundată și coerentă a valențelor, precum și a efectelor juridice ale acestui mecanism complex de responsabilizare a celor care înțeleg să transgreseze regulile de organizare socială, a căror aplicare este asigurată prin impunerea unor sancțiuni disuasive.

Importanța temei analizate transpare și din imperativul relevării valențelor absconse ale noilor decizii de interpretare a normelor contravenționale și de asigurare a unei practici judiciare unitare, pronunțate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și a modificărilor legislative adoptate de către legiuitor în ultima perioadă, pe diverse paliere normative, care constituie o provocare pentru orice jurist, din punctul de vedere al devoalării componentelor procedurii contravenționale.

2. Scopul și obiectivele cercetării

Prezenta teză urmărește, cu forța unui deziderat primordial, realizarea unei analize aprofundate a procedurii contravenționale, vizând trecerea prin toate palierele inerente de înlăptuire a mecanismului de penalizare contravențională, care presupune urmarea unor reguli bine conturate la nivel legislativ, fapt de

natură să conducă la soluționarea în mod just a raportului juridic de conflict născut ca urmare a comiterii unei fapte ilicite de resortul contravenției.

În legătură cu acest aspect, am analizat în mod aprofundat noile reglementări specifice materiei, care sunt de natură să introducă un element de noutate în ansamblul acestui mecanism de restabilire a ordinii de drept, prin urmarea unor șablonuri legale, în mod pregnant relevate de prevederile O.G. nr. 2/2001, ca sediu general al materiei procedurii angajării răspunderii contravenționale, precum și de legislația specială în materie.

Acestea oferă o multitudine de provocări doctrinare, vizând interpretarea lor justă și coroborată, fapt care a constituit punctul central al demersurilor epistemologice urmărite și realizate prin elaborarea prezentei lucrări.

Un obiectiv important, vizat prin elaborarea prezentei lucrări, l-a constituit integrarea sediului materiei privind procedura contravențională din dreptul românesc în ansamblul legislativ european și chiar mondial, prin realizarea unei analize comparate între instituțiile de drept, cu relevanță în domeniu, reglementate de legislația internă și cele de sorginte internațională.

Un punct important al acestei teze l-a constituit efortul de conturare a viziunii juridice extrem de complexe, dar și de pertinente în acest areal specific, a celor două instanțe de contencios european, respectiv Curtea Europeană a Drepturilor Omului și Curtea de Justiție a Uniunii Europene, care, prin modul lor integrat de analiză și sinteză a cadrului legislativ relevant, ținând seama inclusiv de specificul și de particularitățile naționale de legiferare și de interpretare a dispozițiilor normative, au oferit instrumente juridice valoroase și indispensabile unei analize aprofundate a acestei materii a angajării răspunderii contravenționale.

Acest fapt s-a datorat, fără echivoc, unei specificități aparte a procedurii contravenționale, al cărei obiect este reprezentat de instituirea unei răspunderi ingenuă a celor responsabili pentru comiterea acestui tip de manifestare ilicită, denumită contravenție, a cărei sancționare prezintă, din perspectivă internă, o puternică trăsătură administrativă, urmare a opțiunii legiutorului român vizând depenalizarea formei corelative de tragere răspundere, dar care în viziunea instanțelor europene menționate reprezintă o veritabilă „acuză în materie penală”.

Din această perspectivă, provocarea de a elabora o teză care să surprindă în mod riguros și detaliat mecanismul de instituire a răspunderii contravenționale, a impus o atentă analiză și selecție a hotărârilor relevante ale Curții Europene a Drepturilor Omului și ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, cu relevanță în domeniul supus cercetării.

Dar, această abordare, deși este corectă, nu este totuși suficientă, întrucât cele două instanțe nu au o jurisdicție globală, ceea ce înseamnă că a fost necesară abordarea comparativă, în cadrul tezei, a legislațiilor, precum și a practicii judiciare din sistemele de drept de pe întreg globul, numai în acest fel putând fi

surprinsă întreaga complexitate, precum și toate aspectele relevante și esențiale ale procedurii angajării răspunderii contravenționale.

Din acest unghi de vedere, am realizat o analiză aprofundată a legislației specifice sistemelor de drept de pe șase continente, relevând atât elementele specifice acestor legislații, cât și aspectele ubicue, ce reliefează o perspectivă modernă și evoluată asupra procedurii de instituire a răspunderii contravenționale.

3. Metodologia cercetării

Printr-o relaționare naturală a mijloacelor de analiză a instituțiilor specifice procedurii contravenționale, structurată în corelare cu scopul și obiectivele propuse, în cuprinsul tezei am abordat o serie de metode de cercetare diverse, dar aflate într-o strânsă corelare, dintre care se disting, în raport de importanța și relevanța lor, metoda istorico-juridică, cea logică, cea de examinare cantitativă și calitativă, metoda comparativă și metoda analizei sistematice și teleologice.

În privința metodei istorice, aceasta a fost din plin utilizată în prima parte a tezei, pentru relevarea dinamismului evoluționist al procedurii contravenționale, la începuturi aceasta confundându-se cu procedura penală. Nu este deloc surprinzătoare această coexistență conceptuală, întrucât, în cea ai mare perioadă a istoriei omenirii, contravenția a reprezentat o simplă formă a infracțiunii, fapt care s-a perpetuat până în prezent. Astfel, în multe legislații din lume, contravenția constituie un simplu aspect, o variantă alternativă și subdivizionară a infracțiunii, abordare care însă a fost abandonată în legislația românească, începând cu deceniul al șaselea al secolului trecut.

Procedeele de analiză cantitativă și calitativă au fost utilizate intens pentru devoalarea unor aspecte practice ale problemeticii supuse analizei, mai ales pentru exemplificarea strânsei conexiuni, dar și a elementelor de individualizare dintre normele contravenționale și cele specifice altor ramuri de drept.

Maniera comparativă de analizare a diferitelor instituții juridice aflate în discuție s-a dovedit extrem de utilă și eficientă în demersul de exhibare a diverității normative, determinate de diferențele firești existente între diversele sisteme de drept din diferitele zone ale globului pământesc, fiecare cu viziunea și cu abordarea sa de sorginte particulară.

Metoda analizei sistematice și cea a examinării teleologice au ajutat la conceptualizarea manierei de operaționalizare a preceptului legal al răspunderii contravenționale, prin abordarea unui sistem integrat de reguli și de forme legale destinate restabilirii ordinii de drept instituite prin ansamblul normativ național, ordine perturbată prin comiterea unei contravenții.

4. Structura tezei

Organizarea prezentei teze se caracterizează printr-o structură clară și coerentă, împărțirea acesteia realizându-se în trei titluri, subdivizate, la rândul lor, în capitole și subcapitole, fapt de natură a structura un plan de analiză elaborat, echilibrat, documentat și coerent, destinat a îndeplini în mod eficient obiectivele propuse prin această lucrare și, de asemenea, menit a releva pe deplin rezultatele prezentei cercetări științifice.

În acest context, lucrarea prezintă, ca elemen introductiv, conceptul și semnificația procedurii contravenționale, ca instituție juridică specifică dreptului public, în această parte introductivă fiind devoalate, în mod precis și particularizat, atât conținutul temei supuse analizei, precum și relevanța sa juridică actuală, cât și necesitatea abordării teleologice a acesteia, în acord cu obiectivele și metodologia cercetării.

Teza prezintă în continuare elementele de structură științifică, ce prezintă interes sub aspectul unei analizei configurative a conceptelor specifice procedurii contravenționale.

Această abordare presupune urmarea unor reguli stricte de coeziune, fluentă și logică a demersului epistemic realizat în cuprinsul prezentei teze, cerințe care sunt de natură să faciliteze o analiză lesnicioasă a conținutului prezentei lucrării de către orice persoană interesată, fie că aceasta este un specialist al dreptului, fie că este un novice în domeniu.

Titlul I este intitulat „*Normele contravenționale*” și cuprinde șase capitole, destinate încadrării precise a procedurii contravenționale actuale în mecanismul istoric de evoluție și structurare a acestei materii extrem de pregnante în activitatea autorităților statului, precum și corelării normelor procedurii contravenționale cu ansamblul normativ intern și internațional, operațiuni indispensabile pentru înțelegerea completă și corectă a materiei.

Capitolul I are ca menire prezentarea într-o viziune istorică și de conexitate legislativă a procedurii contravenționale, prezentându-se pe larg evoluția din cele mai vechi timpuri a acestei instituții, precum și legăturile pregnante dintre normele contravenționale și cele specifice altor ramuri de drept, conexiuni determinate tocmai de parcursul comun, integrat și corelat al normelor specifice acestor ramuri.

Capitolul al II-lea vizează diseminarea calităților indispensabile și inexorabile ale dispozițiilor contravenționale.

Capitolul al III-lea are ca obiect relevarea legăturii funcționale dintre normele contravenționale și alte norme relevante, de sorginte substanțială, respectiv cele aparținând dreptului penal, administrativ și civil, cu toate implicațiile sale practice.

Capitolul al IV-lea se ocupă de chestiunea interdependenței dintre normele procedurii contravenționale și cele specifice materiilor procedurii civile

și procedurii penale, cu exhibarea elementelor de oportunitate a acestei corelații, precum și a ordinii corecte de relaționare dintre aceste prevederi legale.

Capitolul al V-lea privește, ca elemente de analiză sinergică, prezentarea cerințelor de calitate a dispozițiilor procedurii contravenționale, precum și mecanismul de integrare a acestei materii în structura normativă europeană.

Capitolul al VI-lea detaliază principiile directe ale procedurii contravenționale, indispensabile realizării dezideratului organic de a prezerva echidistanța și justetea acestui mecanism de antrenare a răspunderii contravenționale, ca o metodă distinctă de manifestare a unei „acuzății în materie penală”.

Titlul al doilea, denumit „*Procedura contravențională extrajudiciară (necontencioasă)*”, analizează, într-o concepție riguroasă și demonstrativă, structura eclectică, dar coerentă a procedurii contravenționale, în ansamblul său, realizând o cercetare profundă a activității autorităților statului, care beneficiază de competențe legale în acest domeniu.

Capitolele acestui titlu realizează o examinare amănunțită a activității de constatare și sancționare a contravenției și, de asemenea, relevă maniera distinctă și corectă de adaptare a tratamentului sancționator la împrejurările cauzei.

Astfel, capitolul I se ocupă de analiza elementelor distinctive ale procedurii sesizării și constatării contravenției, cu deoalarea etapelor inerente acestui domeniu.

Capitolul al II-lea vizează revelarea provocărilor de sorginte legală și jurisprudențială, corelative etapei sancționării concrete a comportamentelor antisociale de factură contravențională.

Titlul al treilea, denumit „*Procedura contravențională judiciară (contencioasă)*”, are ca obiect analizarea conceptelor alternative de verificare a actului constatator, a regulilor procedurale de sesizare a instanței, de soluționare a procesului contravențional (vizând verificarea pe cale judiciară a actului sancționator întocmit de către agentul constatator), precum și de realizare a executării silite a sancțiunilor contravenționale.

Astfel, capitolul I tratează chestiunea procedurilor simplificate de control al actului sancționator, concretizate în mecanismele, în genere, opționale aflate la dispoziția persoanelor interesate, pretabile unei juste și accelerate verificări a procesului-verbal de contravenție.

Capitolul al II-lea are ca obiect trasarea cerințelor de exercițiu ale plângerii contravenționale.

Capitolul al III-lea privește exhibarea elementelor care integrează obiectul plângerii.

Capitolul al IV-lea se ocupă de deoalarea structurii, precum și a efectelor juridice ale plângerii contravenționale, cu toate implicațiile aferente.

Capitolul al V-lea vizează realizarea unei analize aprofundate a conținutului drepturilor inerente ale contravenientului în procesul

contravențional, precum și formularea de propuneri de *lege ferenda* corespunzătoare.

Capitolul al VI-lea realizează o structurare a elementelor caracteristice ale procedurii de judecată a plângerii contravenționale, cu relevarea tuturor elementelor de simbioză cu regulile de drept comun ale procesului civil, însă și cu punctarea pe larg a aspectelor derogatorii de la conceptele generale.

În fine, ultimul capitol tratează problematica executării silite a sancțiunilor contravenționale, cu o bogată trimitere la normele legale aplicabile în această materie.

Partea finală a prezentei teze este rezervată iterării unor ample concluzii generale și coerente cu privire la rezultatul cercetării științifice realizate pe durata celor peste trei ani de activitate intensă, cercetare finalizată prin elaborarea prezentei teze de doctorat.

În acest sens, am devoalat principale probleme juridice puse în discuție în cuprinsul tezei și pentru a căror justă soluționare am realizat un riguros demers gnoseologic și de interpretare juridică.

De asemenea, am formulat ample propuneri *de lege ferenda*, menite atât să îmbunătățească ansamblul normativ intern și să-l coreleze cu izvoarele de drept internațional ratificate de către Parlamentul României, cât și să ofere o nouă perspectivă asupra procedurii contravenționale, una modernă, progresistă și adaptată nevoilor societății românești actuale.

Bibliografie

I. Tratatate, cursuri, monografii (autori români)

- CLIZA, Marta Claudia, ULARIU, Constantin Claudiu, *Drept administrativ. Ediție revizuită conform modificărilor Codului administrativ*, Ed. ProUniversitaria, București, 2020
- DINCU, Aurel, *Drept penal. Partea generală*, vol.I, Tipografia Universității București, 1975
- DINESCU, Adrian Gabriel, *Legislația contravențiilor. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, Ed. Hamangiu, București, 2016
- DRĂGHICI, Constantin, DRĂGHICI, Constantin V., IACOB, Adrian, CORCHEȘ, Rădița, *Drept contravențional*, Editura Tritonic, București, 2003
- FURDUI, Sergiu, *Drept contravențional*, Ed. Cartier Juridic, Chișinău, 2005
- GIURGIU, Liviu, ZAHARIE, Cristian Giuseppe, *Drept administrativ*, ed a 8-a, Ed. Pro Universitaria, București, 2008
- HOTCA, Mihai Adrian, *Regimul juridic al contravențiilor. Comentarii și explicații*, ed. a 5-a, Ed. C.H.Beck, București, 2012

- IORGOVAN, Antonie, *Tratat de drept administrativ*, vol. II, Ed. Nemira, București, 1996
- IORGOVAN, Antonie, *Tratat de drept administrativ*, vol.I, ed. a IV-a, Ed. All Beck, București, 2005
- MANDA, Cezar Corneliu, *Drept administrativ. Tratat elementar*, ed. a V-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2008
- MANU, Gabriel, *Contravenția de mediu*, Ed. Universul Juridic, București, 2017
- MIHĂILESCU, Mădălina Elena, *Sancțiunile contravenționale. Aspecte de drept material în dreptul românesc și comparat*, Ed. Hamangiu, București, 2013
- NUNA, Emil, GHERCIU, Octavian, NICA, Geani Cătălin, *Contravenția*, ed. a II-a revizuită și adăugită, Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea, 2005
- PETRESCU, Rodica Narcisa, *Drept administrativ*, Ed. Hamangiu, București, 2009
- PIVNICERU, Mona Maria, SUSANU, Petre, TUDORACHE, Dan, *Contravenția. Îndrumar teoretic și practic*, Ed. Institutul European, Iași, 1998
- PODARU, Ovidiu, CHIRIȚĂ, Radu, PĂSCULEȚ, Ioana, BACHIȘ, Anda, *Regimul juridic al contravențiilor. OG nr. 2/2001 comentată*, ed. a 5-a, Ed. Hamangiu, București, 2021
- PODARU, Ovidiu, POP, Maria Mihaela, *Drept administrativ și contravențional. Caiet de seminarii*, ed. a 4-a revăzută și adăugită, Ed. Hamangiu, București, 2018
- POENARU, Iulian, *Problemele legislației în domeniul contravențiilor*, Editura Lumina Lex, București, 1998
- POENARU, Iulian, *Regimul juridic al contravențiilor. Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*, Ed. Lumina Lex, București, 2002
- PREDA, Mircea, *Drept administrativ. Partea generală*, ed. a IV-a, ed. Lumina Lex, București, 2006
- SĂRARU, Cătălin Silviu, *Drept administrativ. Probleme fundamentale ale dreptului public*, Ed. C.H. Beck, București, 2016
- TOFAN, Dana Apostol, *Drept administrativ*, vol.II, ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2020
- ȚICLEA, Alexandru, *Reglementarea contravențiilor*, Ed. Lumina Lex, București, 1998
- URSUȚA, Mircea, *Drept contravențional și procedura judiciară în dreptul public. Actualitate și perspective*, Ed. Hamangiu, București, 2018
- URSUȚA, Mircea, *Procedura contravențională*, ed. a 3-a, Ed. Universul Juridic, București, 2010

II. Tratatate, cursuri, monografiile (autori străini)

- ALEXANDER, Larry, FERZAN, Kimberly Kessler, MORSE, Stephen J., *Crime and culpability. A theory of criminal law*, Ed. Cambridge University Press, New York, 2009
- ASHWORTH, Andrew, *Principles of Criminal Law*, ed. a 6-a, Ed. Oxford University Press, Oxford, 2009
- BLOOM, Robert M., BRODIN, Mark S., *Criminal procedure: the Constitution and the Police*, ed. a 8-a, Ed. Wolters Kluwer, New York, 2018
- CASSESE, Antonio, *International Criminal Law*, ed. a 2-a, Ed. Oxford University Press, Oxford, 2008
- CONDE, Francisco Muñoz, ARÁN, Mercedes García, *Derecho Penal. Parte General*, ed. a 11-a, Ed. Tirant lo Blanch, Madrid, 2022
- CORNU, Gérard, *Vocabulaire juridique*, ed. a 11-a, Ed. PUF, Paris, 2022
- DE LA CUESTA, José Luis, în FIJNAUT, Cyrille, PAOLI, Letizia, *Organised Crime in Europe, Concepts, Patterns and Control Policies in the European Union and Beyond*, vol. 4, Ed. Springer, Londra, 2004
- DE LA TORRE, Ignacio Berdugo Gómez, ZAPATERO, Luis Arroyo, OLIVÉ, Juan Carlos Ferré (în colectiv), *Curso de Derecho penal. Parte general*, ed. a 3-a, Ed. Ediciones Experiencia, Madris, 2018
- DOBSON, Paul, GRAVELLS, Nigel, KENNY, Phillip, KIDNER, Richard, *Bloy and Parry's Principles of criminal law*, ed. a 4-a, Ed. Cavendish Publishing Limited, Londra, 2000
- FISCHER, Thomas, *Strafgesetzbuch: StGB mit Nebengesetzen*, ed. a 70-a, Ed. C. H. BECK, 2023
- HALL, Daniel E., *Criminal Law and Procedure*, ed. a 6-a, Ed. Delmar Cengage Learning, Londra, 2012
- HARTMAN, Gary, MERSKY, Roy M., TATE, Cindy L., *Landmark Supreme Court cases: The most influential decisions of the Supreme Court of the United States*, Ed. Facts On File Inc., New York, 2004
- HUSAK, Douglas, *Overcriminalization. The limits of the criminal law*, Ed. Oxford University Press, Oxford, 2008
- JOCHELSON, Richard, GACEK, James, MENZIE, Lauren, KRAMAR, Kirsten, DOERKSEN, Mark, *Criminal law and precrime. Legal studies in canadian punishment and surveillance in anticipation of criminal guilt*, Ed. Routledge, New York, 2018
- LIPPMAN, Matthew, *Criminal Procedure*, 3rd ed., SAGE Publications, California, 2017
- MANZINI, Vincenzo, *Trattato di diritto penale italiano*, vol.7, ed. a 5-a, Ed. UTET, Milano, 1986
- OKOTH, Juliet R. Amenge, *The crime of conspiracy in international criminal law*, Ed. Springer, Haga, 2014
- PIN, Xavier, *Droit pénal général*, ed. a 10-a, Ed. Dalloz, Paris, 2018

- PORRET, Michel, *Le droit de punir*, Ed. Michalon, Paris, 2015
- RAMACCI, Fabrizio, *Corso di diritto penale*, ed. a 7-a, Ed. Giappichelli, Milano, 2021
- ROUX, Jean-André, *Observations sur la définition du délit politique*, în *Actes de la VIe Conférence internationale pour l'unification du droit pénal*, Ed. Goll, Pella, Ingwersen et Sachs, Copenhaga, 1935
- ROXIN, Claus, *Dogmática penal y política criminal*, Ed. IDEMSA, Madrid, 1998
- ROXIN, Claus, *Strafrecht Allgemeiner Teil*, Vol. II, ed. 4, Ed. C.H. Beck, Munchen, 2006
- SAMAHA, Joel, *Criminal Procedure*, ed. a 8-a, Ed. Cengage Learning, Wadsworth, 2012
- SCHABAS, William A., *An Introduction to the International Criminal Court*, ed. a 5-a, Ed. Cambridge University Press, Cambridge, 2017
- SCHEB, John M., SCHEB II, John M., *Criminal Law and Procedure*, ed. a 8-a, Wadsworth, 2011
- TANDY LEWIS, Thomas, *U. S. Supreme Court, volume 1, Abington School District v. Schempp - Fundamental rights*, Ed. Salem Press Inc., Pasadena, 2007
- TONINI, Paolo, *Manuale di procedura penale*, ed. a 11-a, Ed. Giuffrè Editore S.p.A., Milano, 2010
- WERLE, Gerhard, *Principles of International Criminal Law*, ed. a 8-a, Oxford University Press, Oxford, 2020
- WESSELS, Johannes, BEULKE, Werner, STATZGER, Helmut, *Strafrecht Allgemeiner Teil, Die Straftat und ihr Aufbau*, ed. a 52-a, Ed. C. F. Müller, 2022

III. Articole, studii, conferințe

Naționale

- CONDOR, Ioan, *Probleme procedurale în legătură cu noua reglementare privind stabilirea și sancționarea contravențiilor*, în *Revista Română de Drept* nr. 9, anul XXVI, 1970
- COSTIN, Mircea N., *Noțiunea de conduită ilicită și criteriile de determinare*, în *R.R.D.*, 1970
- COVRIG GUDREC, Valer, *Considerații asupra „forței probante” a actului constatator de săvârșire a contravenției și despre „sancționarea” acesteia*, în *Dreptul* nr. 4/2004
- POP, Teofil, *Aplicarea sancțiunii în caz de concurs de contravenții*, în *Revista Română de Drept* nr. 9, anul XXVI, 1970

Internaționale

- FICHTELBERG, Aaron, *Conspiracy and International Criminal Justice*, în *Criminal Law Forum*, vol. 17, no. 2, 2006
- MALJEVIĆ, Almir, 'Participation in a Criminal Organisation' and 'Conspiracy'. *Different Legal Models Against Criminal Collectives*, în *Schriftenreihe des Max-Planck-Instituts für ausländisches und internationales Strafrecht. Strafrechtliche Forschungsberichte*, vol. 124, Ed. Springer, Stuttgart, 2011
- PELSER, Caroline M., *Preparations to Commit a Crime. The Dutch Approach to Inchoate Offences*, în *Utrecht Law Review*, vol. 4, 2008
- REDON, Michel, *Tribunal correctionnel pénal*, în *Dalloz. Répertoire de droit pénal et de procédure pénale* nr. 161, 2012
- SAYRE, Francis B., *Criminal conspiracy*, în *Harvard Law Review*, vol. 35, no. 4, 1922

V. Jurisprudență

Națională

- CCR Decizia nr. 349/2003, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 780 din 6 noiembrie 2003
- CCR, Decizia nr. 277 din 23 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 599 din 22 iulie 2019
- CCR, Decizia nr. 26 din 11 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 79 din 1 februarie 2007
- ÎCCJ, Decizia RIL nr. 11/2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 750 din 19 septembrie 2017
- ÎCCJ Decizia CDCD nr. 64/2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 856 din 30 octombrie 2017
- ÎCCJ, Decizia CDCD nr. 4/2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 168 din 8 martie 2017
- ÎCCJ, Decizia CDCD nr. 57/2017, publicat in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 919 din 23 noiembrie 2017
- ÎCCJ, Decizia CDCD nr. 64/2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 856 din 30 octombrie 2017
- ÎCCJ, Secț. Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 1956/05.04.2012
- Judecătoria Balș, sent. civ. nr. 1307/22.06.2023
- Judecătoria Bălcești, sent. civ. nr. 343/25.05.2023
- Judecătoria Bistrița Năsăud, sent. civ. nr. 1797/17.11.2020
- Judecătoria Bolintin Vale, sent. civ. nr. 1267/23.10.2020
- Judecătoria Brașov, Secț Civ., sent. civ. nr. 6197/23.06.2023
- Judecătoria Buftea, sent. civ. nr. 6020/21.06.2023
- Judecătoria Cluj-Napoca, Secț Civ., sent. civ. nr. 3564/20.06.2023
- Tribunalul Alba, Secț. a II-a Civ., de cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 239/07.03.2019

- Tribunalul Bacău, Secț. a II-a Civ., cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 477/18.04.2023
- Tribunalul Brăila, Secț. a II-a Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 565/22.12.2020
- Tribunalul Caraș Severin, Secț. a II-a Civ., cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 302/03.05.2023
- Tribunalul Caraș Severin, Secț. a II-a Civ., cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 537/05.10.2022
- Tribunalul Cluj, Secț. mixtă, dec. civ. nr. 555/10.03.2023
- Tribunalul Dolj, Secț. Cont. adm. și fisc. nr. 897/07.09.2021
- Tribunalul Galați, Secț. Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 1154/20.12.2019
- Tribunalul Galați, secț. Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 590/28.10.2021
- Tribunalul Ialomița, Secț. Civ., dec. civ. nr. 350/28.03.2019
- Tribunalul Ialomița, Secț. Civ., dec. civ. nr. 710/22.05.2023
- Tribunalul Ialomița, Secț. Civ., dec. civ. nr. 880/21.06.2023
- Tribunalul Iași, Secț. a II-a Civ., de cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 305/23.03.2023
- Tribunalul Iași, Secț. a II-a Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 1116/24.10.2018
- Tribunalul Maramureș, Secț. a II-a Civ., cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 1163/21.12.2022
- Tribunalul Olt, Secț. a II-a Civ., de cont adm. și fisc., dec. civ. nr. 439/06.07.2023
- Tribunalul Prahova, Secț. a II-a Civ., cont. adm. și fisc., sent. civ. nr. 679/10.05.2023
- Tribunalul Satu Mare, Secț. a II-a Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 503/04.12.2020
- Tribunalul Sibiu, Secț. a II-a Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 880/23.10.2019
- Tribunalul Sibiu, Secț. I Civ., dec. civ. nr. 199/09.03.2023
- Tribunalul Suceava, Secț. cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 421/17.05.2023
- Tribunalul Suceava, Secț. Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 881/17.11.2021
- Tribunalul Teleorman, Secț. Cont. adm. și fisc., sent. civ. nr. 688/13.12.2017
- Tribunalul Timiș, Secț. Cont. adm și fisc., dec. civ. nr. 566/14.06.2023
- Tribunalul Timiș, Secț. Cont. adm. și fisc., dec. civ. nr. 867/27.09.2021
- Tribunalul Vâlcea, Secț a II-a Civ., dec. civ. nr. 492/02.05.2023

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

<https://curia.europa.eu/>

- Giuseppa Romeo împotriva Regione Siciliana, C-313/12

- Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) împotriva Deutsche Bank SAE, C-55/18
- Orange România SA împotriva Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, C-61/19

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

<https://hudoc.echr.coe.int/>

- Agrokompleks împotriva Ucrainei
- Anghel împotriva României
- Arutyunyan împotriva Rusiei
- Balsytė-Lideikiene împotriva Lituaniei
- Bărbulescu împotriva României
- Beaumartin împotriva Franței
- Bendenoun împotriva Franței
- Chevrol împotriva Franței
- Dedovski și alții împotriva Rusiei
- Deweer împotriva Belgiei
- Durdević împotriva Croației
- Enea împotriva Italiei
- Gäfgen împotriva Germaniei
- Grecu împotriva României
- Guisset împotriva Franței
- H. împotriva Belgiei
- Halford împotriva Regatului Unit
- Hangl împotriva Austriei
- Imbrioscia împotriva Elveției
- Irlanda împotriva Regatului Unit
- Klaas și alții împotriva Germaniei
- Kudla împotriva Poloniei
- Labita împotriva Italiei
- Lilly împotriva Franței
- Lutz împotriva Germaniei
- Mancevschi împotriva Moldovei
- Nicoleta Gheorghe împotriva României
- Nilsson împotriva Suediei
- Parlov-Tkalčić împotriva Croației
- Salabiaku împotriva Franței
- Salman împotriva Turciei
- Schmautzer împotriva Austriei
- Sramek împotriva Austriei
- Telfner împotriva Austriei
- Zolotoukhine împotriva Rusiei